

খোতবা জু'মা

ছেয়েদেনা হজৰত আকদছ আমিরুল মোমিনিন খলিফাতুল মছিহ পঞ্চম (আইঃ) য়ে ২০১৬ চনৰ ৩ জুন তাৰিখত লণ্ডনৰ বায়তুল ফুতুহ মছজিদত প্ৰদান কৰা জু'মাৰ খোতবাৰ সাৰাংশ।

প্ৰথমেই কথা ফাঁকি মনত ৰাখিব লাগিব যে- ইছলামী আমল (কাৰ্য) তাকওয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। সেই বাবে তাকওয়া হৃদয়ত গোঁঠি লৈ হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ৰ এই পংক্তি ফাঁকি সন্মুখত ৰাখিব যে- সত্য প্ৰাণেৰে নিজৰ ৰোজা যেন খোদা তায়লাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ কৰো।

তাছাছদ তাউয আৰু ছুৰা ফাতিহা পাঠৰ পিছত হযুৰ আনোৱাৰ (আইঃ) য়ে কয় যে- ইনশা আল্লাহ, তিনি-চাৰি দিন পিছৰে পৰাই ৰমজানৰ মোবাবক মাহ আৰম্ভ হ'ব। ৰোজা ইছলামৰ পাঁচোটা ভেটিৰ মাজৰে এটা। এয়া পালন কৰা অত্যাৱশ্যকীয়। ৰোজা সম্পৰ্কে মাজে সময়ে সৰু-সুৰা প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা ঘটে। যেনেকৈ ছেহেৰীৰ সময় সম্পৰ্কে, ইফতাৰ সম্পৰ্কে, বেমাৰ, ভ্ৰমনকাৰী সম্পৰ্কে ইত্যাদি বিভিন্ন প্ৰশ্ন উঠে। উক্ত যুগৰ বাবে আল্লাহ তায়লা হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ক ন্যায় নিষ্ঠ বিচাৰক আৰু নিৰ্দেশ প্ৰদান কাৰী হিচাপে প্ৰেৰণ কৰিছে, যিজনাই ইছলামৰ মনোৰম শিক্ষাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সকলো সমস্যাৰ সমিধান আগবঢ়াবলৈ আছিল আৰু সেয়া সুচাৰু ৰূপে আগবঢ়াই থৈ গৈছে। গতিকে বৰ্তমান যুগত আমি আমাৰ মছায়েল সম্পৰ্কে জ্ঞান লভিবলৈ, তেখেত (আঃ) ৰ ফালে চকু ফুৰাব লাগিব। এতিয়া ৰোজা সম্পৰ্কে সন্মুখত অহা কিছুমান প্ৰশ্নৰ উত্তৰ হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ৰ প্ৰদত্ত সিদ্ধান্তৰ ফালৰ পৰা বৰ্ণনা কৰিবলৈ লৈছো।

এবাৰ হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ৰ ওচৰত প্ৰশ্ন কৰা হ'ল যে- সাধাৰণতে ৰোজা বুধবাৰ দিনা ৰাখিব লাগিছিল কিন্তু আমাৰ তাত বৃহস্পতিবাৰৰ পৰা ৰোজা ধৰা হৈছে, এতিয়া কি কৰা উচিত? হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে উত্তৰ দিয়ে যে- ইয়াৰ বাবে ৰমজান মাহৰ পিছত এটা ৰোজা ৰাখিলেই হ'ব অৰ্থাৎ যি ৰোজাটো বাদ পৰিছে সেয়া ৰমজানৰ পিছত পূৰ্ণ কৰা।

এনেদৰে ছেহেৰী খোৱাৰ বিষয় এটা আছে যে ছেহেৰী খাই ৰোজা ধৰা প্ৰয়োজন। আঁহজৰত (ছাঃ) য়েও এই নিৰ্দেশই প্ৰদান কৰিছে। গতিকে এখন হৃদীছত আছে যে আঁহজৰত (ছাঃ) য়ে কৈছে যে- ৰোজা ধৰিবলৈ ছেহেৰী খোৱা কাৰণ ছেহেৰী খাই ৰোজা ৰাখিলে বৰকত আছে। হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়েও সেয়া পালন কৰিছে আৰু জমাতত এই নীতি পালন কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে আৰু কাদিয়ানলৈ অহা অতিথি সকলৰ বাবেও ছেহেৰীৰ বন্দৰস্ত কৰিছিল।

হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ) য়ে বৰ্ণনা কৰিছে যে- আল্লাহ তায়লা কৈছে- **ইউৰিদুল্লাহা বিকুমুল ইয়াছৰা ওয়া লা ইউৰিদু বিকুমুল উছৰা** অৰ্থাৎ আমি এয়া সহ্য কৰিব নোৱাৰো যে তোমালোকে ঈমান (বিশ্বাস) স্থাপন কৰিবা আকৌ দুখ অনাটনত দিনাতিপাত কৰিবা, সেই বাবেই আমি ৰোজা বাধ্যতামূলক কৰিছো, আল্লাহ তায়লা কৈছে যে তোমালোকৰ অভাৱ অনাটন দুৰীভূত হওঁক। এইটো এনেকুৱা এটা বিষয় যিয়ে মোমিন সকলক বিশ্বাসত আৰু অটল বনাই দিয়ে। ৰোজা ধৰি দিনটো ভোকে পিয়াহে থকাটো মানুহৰ বাবে কোনো ধৰণৰ ক্ষতিৰ কাৰণ নহয় বৰং পোনে-পোনে লাভৰ হে কাৰণ। যি জনে ভাবে যে ৰমজান মাহত মানুহ ভোকে পিয়াহে লগোন দিয়া মানে তেওঁ কোৰ'আন কৰিমক মিছা সাব্যস্ত কৰে; কাৰণ আল্লাহ তায়লা কোৰ'আন কৰিমত উল্লেখ কৰিছে যে তুমি লগোণে আছিলি, আমি ৰমজান নিদ্বাৰণ কৰিলো যাতে ৰুটি তোমালোকে খোৱা। গতিকে অনুমান কৰিব পাৰি যে ৰুটি হ'ল সেয়া যি আল্লাহ তায়লা খুৱায়, আৰু প্ৰকৃত জীৱণৰ তত্ত্ব ইয়াতেই নিহিত হৈ আছে ইয়াৰ অবিহনে যি ৰুটি আছে সেয়া ৰুটি নহয়, মাত্ৰ পাথৰহে, যি খালে ধংসৰ কাৰণ হৈ পৰে। মোমিন সকলৰ কৰ্তব্য হ'ল- যি আহাৰ আদি নিজৰ মুখত দিয়ে, সেয়া চাব লাগিব যে কাৰ বাবে মুখত ভৰাই আছে, যদি সেয়া খোদা তায়লাৰ বাবে হয়, তেন্তে সেয়া ৰুটি আৰু যদি নিজৰ প্ৰাণৰ সন্তোষ্টিৰ বাবে হয়, তেন্তে

সেয়া ৰুটি নহয়।

হৃষৰ আনোৱাৰ (আইঃ) য়ে কয় যে ছেহেৰী আল্লাহ তায়লাৰ নিৰ্দেশত খোৱা হয় আৰু সেয়া যদি ভাল বস্তু খোৱা হয় তেন্তে সেয়া আল্লাহ তায়লাৰ সন্তোষ্টিৰ বাবেই যেনেকৈ আঁহজৰত (ছাঃ) য়ে কৈছে যে - বৰকাত ইয়াতেই কিন্তু যদি পেট পুৰাবলৈ বা ভাল খাদ্যৰ সোৱাদ লবলৈ খাদ্য গ্ৰহন কৰা হয় তেন্তে সেয়া নিজৰ তৃপ্তিৰ বাবেহে মাত্ৰ।

ভ্ৰমন কালত আৰু বেমাৰী অৱস্থাত ৰোজা ধৰা জায়েজ নহয়। হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ) য়ে এঠাইত বৰ্ণনা কৰিছে যে- মোৰ ভালকৈ মনত আছে যে এবাৰ মিৰ্জা ইয়াকুব বেগ চাহাব ক'ৰবাৰ পৰা ৰোজাৰ সৈতে আছৰ ওয়াস্তৰ পিছত আহে তেতিয়া হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে ভ্ৰমন ৰত হিচাপে তেওঁক ৰোজা এৰিবলৈ নিৰ্দেশ দি কয় যে ভ্ৰমনত ৰোজা ধৰা জায়েজ নহয়। এনেদৰে বেমাৰৰ কথা আলোচনা হোৱাত কয় যে- আমাৰ ধৰ্মৰ নীতি অনুযায়ী অৱসৰত থকা লাভ আদায় কৰা উচিত। ধৰ্মই জোৰজৱস্তি নহয় বৰং সহজ সৰলতাহে শিকায়।

কোনো ঠাইত অৱস্থান কৰা কালীন অৱস্থাত ৰোজা ধৰা সম্পৰ্কে হজৰত ছৈয়দ মহম্মদ ছৰোৱাৰ শ্বাহ চাহাবে কয় যে- এই সম্পৰ্কে হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে উল্লেখ কৰিছে যে- যদি কোনবাই এটা স্থানত তিনি দিনতকৈ অধিক অৱস্থান কৰে তেন্তে ৰোজা ৰাখিব। তিনি দিনত কৈ কম হ'লে ৰোজা এৰিব পাৰে। কিন্তু যদি কাদিয়ানত তিনি দিনত কৈ কম দিন অৱস্থান কৰে তেন্তে ৰোজা ধৰিব পাৰে কাৰণ কাদিয়ান দ্বিতীয় বাসস্থান বুলিব পাৰি। গতিকে তিনি দিনত কৈ কম অৱস্থানতো ৰোজা ধৰিব পাৰে কিন্তু বেলেগ ঠাইত ৰোজা ধৰা ঠিক নহয়। বেমাৰী আৰু মোছাফিৰ সকলৰ ৰোজা সম্পৰ্কে হজৰত মৌলভি নুৰ উদ্দিন চাহাব (ৰাঃ) য়ে শ্বেখ ইবনে আৰাবীৰকথাত কয় যে বেমাৰ আৰু ভ্ৰমনত থকা কালত ৰোজা ধৰিলেও সুস্থ হৈ মাহে ৰমজানৰ পিছত আকৌ সেই ৰোজা সম্পূৰ্ণ কৰা বাধ্যতামূলক। কাৰণ খোদা তায়লা কৈছে- ফামান কানা মিনকুম মাৰিজান আও আলা ছাফাৰিন ফায়াদাত মিন আয়ামিন উখৰা। তোমালোকৰ মাজতৰ যিজনে বেমাৰ নাইবা ভ্ৰমনত আছে, তেওঁ ৰমজান মাহৰ পিছত আকৌ এৰি যোৱা ৰোজা সম্পূৰ্ণ কৰিব। এয়া হ'ল খোদা তায়লাৰ স্পষ্ট হুকুম। হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে কৈছে যে- যিজন ব্যক্তিয়ে বেমাৰ আৰু ভ্ৰমন কালত (ৰমজান মাহত) ৰোজা ৰাখে তেওঁ খোদা তায়লাৰ নিৰ্দেশ অমান্য কৰে। কাৰণ খোদা তায়লা স্পষ্ট ভাৱে বেমাৰী আৰু ভ্ৰমনকাৰী সকলক ৰোজা ধৰিবলৈ মানা কৰিছে। বেমাৰৰ পৰা সুস্থ আৰু ভ্ৰমনৰশেষত ৰোজা ধৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে। খোদা তায়লাৰ নিৰ্দেশৰ ওপৰত আমল কৰা উচিত। কাৰণ মুক্তি খোদা তায়লাৰ দয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল, আমলৰ শক্তি দেখুৱাই মুক্তি লাভ সম্ভৱ নহয়। খোদা তায়লা কোৱা নাই যে বেমাৰ জটিল নাইবা সাধাৰণ আৰু ভ্ৰমন সৰু নাইবা ডাঙৰ মুঠতে নিৰ্দেশ সৰ্বব্যাপি গতিকে তাৰ ওপৰত আমল কৰা উচিত। যদি বেমাৰী আৰু ভ্ৰমনকাৰীয়ে নিজৰ ইচ্ছা মতে ৰোজা ৰাখে তেন্তে তাৰ ওপৰত নিৰ্দেশ ভংগৰ দোষ ন্যাস্ত হৈ পৰিব।

হজৰত চাহাবজাদা মিৰ্জা বশিৰ আহমদ চাহাবে লিখিছে যে- ডাঃ মিৰ মহম্মদ ইছমাইল চাহাব বৰ্ণনা কৰিছে যে- এবাৰ ৰমজান মাহত হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে লুথিয়ানালৈ যায়। ৰোজা ৰখা অৱস্থাত তেখেত (আঃ) ৰ হৃদ যন্ত্ৰৰ ব্যঘাত জন্মায় আৰু হাত ভৰি চোঁচা হৈ যাবলৈ ধৰে তেতিয়া বেলি মাৰ যোৱাৰ অলপ সময় বাকী আছে মাত্ৰ তেখেত (আঃ) য়ে সোনকালে ৰোজা এৰি দিলে। তেখেত (আঃ) য়ে সদায় চৰিয়তৰ সহজ পন্থাটো অৱলম্বন কৰিছিল। হজৰত মিয়া বশিৰ আহমদ চাহাবে উল্লেখ কৰে যে হৃদীছত হজৰত আয়শা ছিদ্দিকাৰ বৰ্ণনাৰ পৰা জনা যায় যে- আঁহজৰত (ছাঃ) য়ে সদায় দুটা জায়েজ পন্থাৰ মাজত যিটো সহজ সেই পন্থা অৱলম্বন কৰিছিল।

কেতিয়াবা ৰমজান মাহত মানুহৰ বেছি কাম কাজৰ দায়িত্ব আছে যেনে- খেতি চপোৱা নাইবা খেতি বোৱা কটা চালি থাকে। শ্ৰমিক সকলে কামৰ গধুৰতাত ৰোজা ৰখাত অপৰাগ হৈ পৰে। হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে কৈছে যে- আল আমালু বিন্দিয়াত এনে লোক সকলে নিজৰ অৱস্থা লুকাই ৰাখে। প্ৰত্যেক জনেই পবিত্ৰ চিত্তে, তাকওয়াৰ সৈতে নিজৰ পৰিস্থিতি চিন্তা কৰিব লাগিব, যদি শ্ৰমদান অৱস্থাতে ৰোজা ধৰা সম্ভৱ হয় তেন্তে ৰোজা ৰাখক নহলে এয়া বেমাৰী সকলৰ নিৰ্দেশৰ অধীনত আহিব, পিছত সুবিধা হ'লে ৰোজা সম্পূৰ্ণ কৰিব। ফিদিয়া সম্পৰ্কে হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ)

য়ে কয় যে- এবাৰ মোৰ হৃদয়ত প্ৰশ্নৰ উদয় হ'ল যে ফিদিয়া কিয় নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে ? তেতিয়া বুজিব পাৰিলো যে সামৰ্থ্য লাভৰ বাবে অৰ্থাৎ ইয়াৰ সলনি যাতে ৰোজা ৰখাৰ সামৰ্থ্য লাভ হয়। খোদা তায়লা একমাত্ৰ সত্ত্বা যিজনাই তৌফিক দান কৰে। আমি সকলো বস্তুয়েই খোদা তায়লাৰ ওচৰত খুজিব লাগে। খোদা তায়লা অসীম কুদৰতৰ গৰাকী, তেওঁ ইচ্ছা কৰিলে মদকোক বেমাৰী এজনকো ৰোজা ধৰাৰ শক্তি দিব পাৰে। গতিকে আমি দোৱা কৰিব লাগে যে এই খোদা, তোমাৰ এই মোবাৰক মাহৰ কল্যাণৰ পৰা যেন বঞ্চিত হৈ নাযাও আৰু কোনে জানে অহা বছৰলৈ জীয়াই থাকিম নে নাই, ৰোজা ধৰিব পাৰিম নে নাই, সকলোতেই তুমি তৌফিক দান কৰা। মোৰ বিশ্বাস যে এনেকুৱা হৃদয়ত আল্লাহ তায়লা নিশ্চয় শক্তি সামৰ্থ্য দান কৰিব।

এবাৰ হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ক প্ৰশ্ন কৰিলে যে- যিজনে ৰোজা ৰখাৰ উপযুক্ততা নাৰাখে তাৰ বিনিময়ত মিছকিন খোৱাৰ লাগে সেই খাদ্যৰ বাবে খৰচ হ'ব লগীয়া টকা খিনি কাদিয়ানৰ এতিম ফান্দত দিয়া জায়েজ হ'বনে ? নাইবা জমাতৰ নিজামৰ কোনোবা ক্ষেত্ৰত দিয়া জায়েজ হ'বনে ? হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে উত্তৰত কয় যে নিজৰ ঠাইতে থকা মিচকিন সকলক খুৱাই দিয়ক নহলে স্থানীয় এতিম ফান্দত দি দিলেই হ'ব।

মনত পাহৰি খাদ্য খালে ৰোজা ভঙ্গ নহয়। এজনে হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ৰ ওচৰত প্ৰশ্ন কৰে যে মই ৰমজান মাহৰ এদিন ছেহেৰী খোৱাৰ সময়ত ভিতৰত বহি-বহি খাই আছিলো কিন্তু যেতিয়া বাহিৰলৈ ওলাই আহো দেখিবলৈ পালো যে বেলি ওলাই অহাৰ অৱস্থা হৈ গৈছে, এই ৰোজা মই ধৰি ৰাখিম নে এৰিম ? তেখেত (আঃ) য়ে কয় যে- অজানিতে খোৱা পিয়াহ কৰা হৈছে যদি উক্ত ৰোজাৰ সলনি আৰু এটা ৰোজাৰ প্ৰয়োজন নহয়।

কিমান বছৰ বয়স হ'লে ৰোজা ধৰিব লাগে এই প্ৰশ্ন সদায় উঠে। হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ) য়ে কৈছে যে- সদায় এই কথা মনত ৰাখিব যে চৰিয়তে সৰু-সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক ৰোজা ধৰিবলৈ নিষেধ কৰিছে। কিন্তু যৌৱনত ভৰি দিবলৈ লোৱা কিশোৰ-কিশোৰী সকলক অভ্যাস গঢ়াৰ বাবে দুই-চাৰিটা ৰোজা ৰখাৰ চেষ্টা কৰিব পাৰে। মোৰ মনত পৰে হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে মোৰ ১২-১৩ বছৰ মান বয়সত মোক ৰোজা ধৰাৰ অনুমতি দিছিল। কিন্তু কিছুমান নিৰ্বোধ লোক সকলে ৬-৭ বছৰীয়া ল'ৰা-ছোৱালীক ৰোজা ৰাখিবলৈ দিয়ে। আৰু ভাৱে যে আমাৰ নেকি হ'ব। কিন্তু এয়া নেকিৰ কাম নহয় বৰং এক ধৰণৰ জুলুম, কাৰণ মানুহৰ এয়া হ'ল লহ পহকৈ বাঢ়ি অহাৰ সময়। হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ৰ সন্মতি আৰু ছুল্লতৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰিলে গম পোৱা যায় যে ১২-১৩ বছৰ বয়স হলেহে ৰোজাৰ অভ্যাস কৰিব লাগে আৰু প্ৰত্যেক বছৰেই ২-৪ টা ৰোজা ধৰিবলৈ দিব লাগে। লগতে উল্লেখ কৰে যে ১৮ বছৰ বয়সেই হ'ল ৰোজা ধৰাৰ উপযুক্ত বয়স। হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ) য়ে কয় যে- হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে মোক প্ৰথম বছৰ মাত্ৰ এটা ৰোজা ৰখাৰ অনুমতি দিছিল।

ছয়ৰ আনোৱাৰ (আইঃ) য়ে বৰ্ণনা কৰে যে ১২-১৩ বছৰ বয়সত মাত্ৰ এটা ৰোজা ৰখাৰ অনুমতি দিছিল। এই বয়সত ল'ৰা-ছোৱালীয়ে আনন্দ উলাহতে ৰোজা ধৰিব বিচাৰে কিন্তু মাক-দেউতাৰ কাম হ'ল সিহঁতক বুজাই পৰাই বাধা প্ৰদান কৰা। আকৌ এটা সময়ত দুই চাৰিটা ৰোজা ধৰাৰ বাবে উৎসাহিত কৰি ৰোজা ধৰাব লাগে। লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব যাতে আকৌ বেছি নাৰাখে। কোনোবাই এই বয়সৰ ল'ৰা-ছোৱালীক মাহ জুৰি ৰোজা নৰখাৰ বাবে তাচ্ছিল্য কৰিব নলাগে কাৰন ল'ৰা-ছোৱালীয়ে এই বয়সত যদি গোটেই মাহ ৰোজা ধৰি ৰাখে তেন্তে ভৱিষ্যতত ৰোজা ৰখাত অপৰাগ হৈ পৰিব। এনেদৰে কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালী সাধৰণ ভাৱেই দুৰ্বল হৈ থাকে। এনেকুৱা ল'ৰা-ছোৱালী দৰাচলতে একৈশ বছৰ বয়সত গৈ ৰোজা ধৰাৰ উপযুক্ততা লাভ কৰে। আকৌ কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালী ১৫ বছৰ বয়সতেই ১৮ বছৰীয়াৰ দৰে হিষ্টপুষ্ট হৈ উঠে। গতিকে ১৮ বছৰ বয়সেই হ'ল ৰোজাৰ ইবাদতৰ বাবে অনুমেয় বয়স। গতিকে এই বয়সটোৱে ৰোজাৰ বাবে নিজৰ ওপৰত জুলুম নহয় বৰং নিজে নিজৰ প্ৰাণৰ ওপৰত জুলুম কৰিব। গতিকে কোনো সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক ৰোজাৰ বাবে ক-কৰ্থনা কৰা মানাই হ'ল তেওঁ তাৰ প্ৰাণৰ ওপৰত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰা।

তাৰাবিহ নমাজ সম্পৰ্কে আকমল চাহাব গোলেকিয়ে পত্ৰৰ জৰিয়তে হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) ক প্ৰশ্ন কৰে যে

ৰমজান মাহত ৰাতি উঠি নমাজ আদায় কৰাৰ নিৰ্দেশ আছে কিন্তু শ্ৰমিক, খেতিয়কলোক সকলে এনে আমল কৰিবলৈ অপৰাগতা দেখুৱায় যদি তেওঁলোকক আগৰাতিৰ সলনি শেষ ৰাতিত ১১ ৰাকাত নমাজ পঢ়াই দিয়া যায় তেন্তে সেয়া জায়েজ হ'বনে ? হজৰত মছিহ মাওউদ (আঃ) য়ে উত্তৰত কয় যে পঢ়িব পাৰে কোনো অসুবিধা নাই।

তাৰাবিহ নমাজ সম্পৰ্কে প্ৰশ্ন উঠে যে- যিহেতু এয়া এক প্ৰকাৰে তাহাজ্জুদ নমাজ, তেন্তে বিশ ৰাকাত নমাজ পঢ়াৰ প্ৰতি কি নিৰ্দেশ আছে ? তেখেত (আঃ) য়ে কয় যে আঁহজৰত (ছাঃ) ৰ ছন্নত হ'ল ৮ ৰাকাত পঢ়া। গতিকে ৮ ৰাকাত পঢ়াই শ্ৰেষ্ঠ। এয়া আগ ৰাতিয়ে হওক বা শেষ ৰাতিয়ে হওক পঢ়া জায়েজ। এটা বৰ্ণনাত আছে তেখেত (ছাঃ) আগৰাতিত ৮ ৰাকাত নমাজ পঢ়িছিল। ২০ ৰাকাত পিছতহে পঢ়া হৈছিল। কিন্তু ৮ ৰাকাত পঢ়া আঁহজৰত (ছাঃ) ৰ হে ছন্নত।

খুতবা জুম্মাৰ শেষত ছয়ৰ আনোৱাৰ (আইঃ) য়ে কয় যে এয়াই হ'ল ৰমজান সম্পৰ্কে দু-এষাৰ কথা যি মই বৰ্ণনা কৰিলো। আল্লাহ তায়লা আমালোকক তাকওয়াৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত থাকি আল্লাহ তায়লাৰ সন্তোষ্টি অৰ্জনাত্থে ৰমজান মাহৰ ৰোজাৰ কল্যাণ লাভ কৰিবলৈ সামৰ্থ দান কৰক। আমিন।

Assamese Khulasa Khutba Jumma Huzoor Anwar 3rd June 2016

BOOK POST (PRINTED MATTER)

To

From: Ahmadiyya Circle Office, Abhayapuri M.G.Road W/N- IV Bongaigaon Assam 783384. # 9864337890